

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Szerkesztői szállítás:

Széchenyi-tér, a hidkaputól kimenet balra a 26. sz. alatti ház emeletében.

Kiadó hivatal:

Középente, Stein J. könyvkereskedése.

Hirdetési ár: 5 hasábos garmond sorért 1-ször 7 kr., 2-ször 6 kr., 3-ször 5 kr., s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetéseket felvételnek Bécsben Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) és Haasenstein és Voglornál (Wollzeile 9. sz.).

Nyilttér: cikkek sora után 20 kr. előleg befizetése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.

Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltek.

Megjelen a lap hetenkint háromszor, u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délelben.

Előfizetési ár:

egész évre 12 frt, félre 6 frt, évnegyedre 3 frt.

Előfizetési felhívás

a

„K. KÖZLÖNY”

october—decemberi folyamára.

Előfizetési ár:

Félévre 6 forint o. ért.
Évnegyedre 3 „ „ „
Egy hóra 1 „ „ „

Az előfizetési pénzek kiadó Stein János-hoz (bel-középente Stein könyvkereskedése) küldendők, hol a pontos szétküldésről gondoskodva van.

Mint hogy a lapunk mellékletében közreadott törvényjavaslat a polgári pörrendtartásról, a jövő évnegyed alatt kerül országgyűlési tárgyalás alá; kiadónkkal akképp intézkedtünk, hogy évnegyedes új előfizetőink ezen munkálattal szintén megkaphassák. Szíveskedjenek ehhez képest t. új előfizetőink lapunk kiadó-hivatalánál megtenni megrendeléseiket.

A „K. Közlöny” szerkesztősége.

Kolozsvár, szept. 21. 1867.

Az erdélyi részek ügyeit minden pesti lapok között legelőkelőbb figyelemmel s jobbadán tárgyavatott reflexióval is kísérendő „Magyarország” mai számában ismerteti azon cikkemet, melyben az igazságügyminiszteri tervezetet taglalva három királyi tábla felállítását indítványozom és pedig a három erdélyi részben, avagy ha három tábla nem volna állítható, czélszerűbbnek véltem csak egy táblát. Ismerteti a „Concordia” pesti román lap hasonló cikkét, melyben emez szintén csak egy táblát indítványoz.

A „Concordia” cikke egyidőben kelvén cikkemmel, emennek nem ellentéte, s úgy hiszem, kész leend csatlakozni nézetemhez.

A „Magyarország” szintén az általam kifejtett nézethez csatlakozik, azon különbséggel, hogy ő a három kir. táblára az ő területi jogok tekintetbe vétele nélkül kívánja a földirati és népesedési viszonyokhoz képest illetékes rayont beosztani.

Ez elméletileg tökéletesen helyes, én azonban a nagyobb népességre kiható kir. táblának nagyobb birói személyzetet épp azért ajánlottam, hogy a részek historiai jogait fenntartva, a földirati s népesedési viszony iránt indítványom szintén kellőleg méltányos legyen.

Én nem pártolom az erdélyi részek historiai alapjainak fölbomlasztását, jól tudva azt, hogy kiválólag a székelyek és szászok igen csüngenek az 1848-ki törvények azon biztosításán, mely szerint azon ősi intézményeink, melyek az unioval s jogegyenlőséggel nem ellenkeznek, sértetlenül fenntartandónak határoztattak, ezen jogos érzelem s óhajítás körén belül kívántam én méltányos és igazságos lenni a magyarok és románok által lakott megyei terület irányában.

Ha területök s impopulációjuk kétakkora, mint a székelyföld, királyi táblájuk budgetje is számításom szerint közel kétakkora lenne, s így nem volna részökre semmi praesudicium, sőt a székelyföld ellenében annál kevesebb, mert a székelyek a szabad sőt Mária Terézia alatt éppen azért adták fel, hogy ebből a m. vásárhelyi kir. tábla építtessék s fenntartassék és dotáltassék.

A „Magyarország” által megpendített egyforma nagyságu s egyforma rayonra kiterjedő kir. táblák helyett helyesebbnek vélem azt, a mint indítványoztam, hogy a székelyföldre nézve állíttassék egy 12, a királyföldre nézve egy 8—12, a megyékre nézve egy 16 birói tagból álló királyi tábla.

Természetesen magam is úgy képzelem ezen kir. táblákat, hogy összekapcsolásuknál az illető területeken bennlakó törzsnemzetségek igényeire több tekintet legyen, mint a hogy ezt a szebeni ideiglenes feltörvényszék berendezésénél tapasztaltuk.

Erdély három ősi historiai részének, a mely ekkorig soha sem amalgamálott — fenntartását, s össze nem zavarását ez idők szerint még szükségesnek tartom; szükségesnek a törvénykezés terén is azon historiai

szempontokért, melyek a multban a három terület jellegét egymástól az igazságügy terén is teljesen elkülöníték, s még évtizedeken át át fog húzódni pörlekedésünkön ezen historiai jelleg, melyet leginkább bennszüött birók fognak érteni, ismerni s a kor kívánalmaival helyesen kiegyenlíteni.

Nálunk a székelyföldön a nemesi jogegyenlőség, királyföldön a város polgári jog egyformaság, a megyéken feudális rendszer divatozott, e rendszernek megfelelő anyagi törvényekkel s ezeken alapult jogfogalmakkal. Azon jogok, melyeket jövőre egy közös codex egyarányusítand, beagaznak mult institutióink különbségeibe. Hagyjuk tehát sértetlen még most ezen határokat, kerüljük a tabula-rásává tétel alapjani új alakításokat. Reformunk a historiai jogon van haladásnak indítva, e térről ne térjünk le, mert biztosabban építve jutunk így azon célhoz, a mit most erőszakolnánk.

A „Magyarország” eszméje, a jövőendő eszméje, megjön annak ideje, most elég, sőt egyedül megnyugtató azon reorganisatiója ősi egységünk igazságügyi állapotjainak, a melyet megpendíteni bátor voltam.

Dózsa D.

Honnan vegyük a vaspántokat az erdélyi vaspályákhoz?

V.-Hunyad, szept. 15. 1867.

Hogy minő haszon és nyereség háramlana ipar- és pénzszerzés hazánkra, ha sikerülne a magas kormányának a vasúti vállalkozókkal, a mi eddig Ausztriában külföldi tőkepénzesek és vállalkozók irányában elérhetetlen volt, a vaspályákhoz megkívántató vaspántokat, ha nem is egészen, de annak egy részét hazai vasgyárakból szereznünk be, a következő számolat után megítélhetjük.

Egy folyó öl pálya vaspánt nyom 96—120 fontot, tehát közép számítás után 108 fontot. Minthogy pedig a vasúton két párvonalas pánt fekszik, megkívántatik egy öl vaspályához 216 font vaspánt.

Egy mértföldhöz vagy 4000 öl vaspályához szükségesnek a fennebbi számolat alapján 8649 mázsa, vagy kerek számban 8600 mázsa vaspánt.

Lássuk már most mennyi vaspánt szükséges az Erdélyben tervezett összes vaspályához?

Nagy-Váradtól Kolozsvárig	20 1/2 mf	174,150 m.
Kolozsvártól Brassóig	51 1/4 „	440,750 „
Kapustól Sebebenig	5 1/4 „	45,150 „
Hadrévtől M.-Vásárhelyig	6 3/4 „	58,050 „
Kolozsvártól Beszterczéig	13 1/2 „	116,100 „
Brassótól Gy.-Szt-Miklósig	16 „	137,600 „
	(114 mfd)	971,800

mázsa vaspánt.

Egy mázsa pálya pánt, a fuvar is becsámítva, kerülni fog Erdélyben legalább is 7 frt 50 krba.

Teszen tehát az összes kiadás a vállalkozók részéről a 971,800 mázsa pánt után 7.288,500 forintokat.

Megjegyzendő, hogy ezen általános számításban a pályavonalok kiteréséhez, a pántok összekapcsolásához stb. megkívántató vas nincsen befoglalva; Sőt nem is a nagyobb profilu, tehát súlyosabb pántok vevődtek alapul: ennél fogva ezen fenn jelelt vas mennyisége a szükségesnek csak is minimumát képviseli, s a tervezett 113 mértföld hosszú pálya 1 millió vaspántot minden tulzás nélkül igényelni fog.

De kérdés, képes lenne ezen nagy mennyiségű vasat, a hazai vasipar a szükséges időre jutányos áron és jó minőségben előállítani.

Én bátran merem állítani, hogy sokkal jobb minőségben s nem is drágábban mint a külföld, minden bizonynyal.

Tudtomra eddigelő Magyarországon csak a rohnitzi (Zolyomvármegye) állami, és a reschitzai (Krassó megye) francia vasúti társaság birtokában levő, vasgyárak foglalkoznak vaspálya-pánt gyártással.

Ezeknek egy évi termelési képessége jelenleg is meghaladja a kétszázezer mázsát, de szükségesetében, ha az elárúsításra kilátás nyílik, kétszer annyira könnyen fokozható lesz.

Ezen két gyáron kívül felső Magyarországon, a magánosoknak számos; az államnak pedig Máramarosban, s mely minket erdélyiek legközelebből érdekel, V.-Hunyadon jelentékeny vaspányái vannak; hol a tömeges vastermelésre megkívántató kitűnő jószágú anyagok oly bőséggel jönnek elő, hogy, különösen V.-Hunyadon, mint hogy a megkívántató tetemes mennyiségű pálya vaspánt, nem egyszerre, hanem az érdeklött vasútiak szakaszonkénti kiépítése előhaladtával, több évekre felosztva leszen, előállítandó; az illető pályapánt szükséglet, az ottani gazdag vaspányából, a rendelkezésre álló v.-hunyadi, dévai és gredistyei kir. kincstári erdők, s különösen a hátszegvidéki kitűnő jószágú kőszén felhasználása mellett, mely a piski-petrozsényi kőszénpálya kiépítése után V.-Hunyad vidékének egyedüli tüzelő anyagát fogja képezni, legalább fele részben, tehát 500,000 mázsa pálya-vaspánt, ha a más meglevő v.-hunyadi állami vasgyár átadomítására, illetőleg megnagyobbítására és a kitűzött czélnak megfelelő korszerű berendezésre megkívántató költségek a kormánytól haladéknélkül engedélyeztetnek, minden fennakadás nélkül, biztos nyereségrei kilátás mellett, előállítható lesz.

Ezen V.-Hunyadon és a többi magyar-honi vasgyárakban termelendő 500,000 mázsa vaspályapánt vételi árát 7 frt 50 krba számítva, 3.750,000 forintokat képvisel.

A mostani pénzügy világban s különösen nálunk Erdélyben, hol az ipar- és kereskedelmi forgalom már évek óta a legnagyobb pangásban van, igen jelentékeny összeg.

Nem tekintve tehát azon jótékony lendületet, mely az érintett óhajítás teljesedése által, a hazai, a bécsi kormány mostoha bánása alatt hanyatlásnak indult vasiparra kimaradhatatlanul háramlana, már csak közgazdasági s a hazai ipar segédmezése tekintetéből is igen kívánatos lenne, ha ezen az erdélyi részekre, s különösen a v.-hunyadi vaspányászatra nézve igen fontos ügyet a m. kormány, már csak azért is különös figyelmére méltatná, mert a v.-hunyadi állami vasgyárak jövedelmezővé tétele által, az ottani szép várát is, a végenyészettől meglehetne menteni.

x-y.

Lapszemle.

A székely kivándorlás ügyében.

A jelesen szerkesztett „Székely Közlöny” következő cikkeket hozza gróf Teleky Györgytől:

„A székely kivándorlás kérdését illetőleg egy talpraesett eszme lőn a „Kolozsvári Közlöny” 101. számában közzétéve.

Az ezt tartalmazó cikk olvasása emlékembe idézte azt a pár napot, melyet hét évvel ezelőtt önnök, kedves barátom és Z. S. barátunk kedélyes társaságában eltöltöttem.

Székelyföld regényes fekvéstől pontján a korondi fűrdőn voltunk. A tréfa és enyelgések közt ráértünk komolyabb hazai tárgyra is vezetni gondolatunkat; bárha ilyenemű törekvéseinket illetőleg elmondhatjuk az egykori dadával: a köpeny csak megjárta, de az idő nem volt hozzá való.

A többek közt élénken foglalkoztatott bennünket az a kérdés: hogyan lehetne pusztulásnak indult, eloláposodott egyházközségeinket visszavezetni a magyar nemzetiség elhagyott tűzhelyéhez?

Kralovanszky nemes alapítványa sok tekintetben rokon a mi akkori álmodozásunkkal: mi is módokat kerestünk a székely kivándorlás megakadályozására. Azon nézetben központosítók gondolatunkat, hogy a túlnépesedett s kivándorolni kész székely családokkal lehetne a deserta ekkleziákban az alvó mécsként pislogó vallást és nemzetiiséget új életre éleszteni.

S habár most sem vagyunk hajlandók akkori nézetünköt elállani: elismerjük, hogy Dózsa D. hazánkfa a „Kolozsvári Közlöny”-ben nagyobb tért mutatott ki a székely megtelepedésre.

Visszaemlékezve az együtt töltött napokra, örömmel nyulok tollhoz, hogy az idézett cikk olvasása közben fölmerült gondolataim oda és ahoz jutassam, mivel már hét évvel ezelőtt áldomást ürtettem volt az eszme létesítéséért.

Az idézett cikk a revindicált havasokat jelöli ki a székelyek megtelepedési helyét. Mi ezen indítványt a kitűzött czélra nagyon is megfelelőnek találjuk; nem hiszszük, hogy kormányunk figyel-

mét magára ne vonná, bárha a jelen körülmények és viszonyok nyomása alatt akkora pénzösszeget, mely azok megvásárlására igényeltetnek, *) aligha lehetne nélkülözni.

Éppen azért, valjon nem időt nyerőbben lehetne-e célhoz jutni, ha a revindicált havasok, kincstári jószágok és javadalmakkal cseréltetnének ki?

Nézetünk szerint ez nem ítűkznék legyőzhetlen akadályokkal össze. Ezen havasok többletét a Bánffy, Bethlen, Kemény, Kendeffy stb. családok birtokolják, melyekkel minden nagyobb nehézség nélkül lehetne e cserét eszközölni.

Nézetünk szerint siettetni kellene ennek végrehajtását, mert a még most osztatlan családi birtokokhoz könnyebben és jutányosabban hozzá lehetne jutni ma, mint holnap, a mikor minden egyes család tagnak ki lesz szaktitva a maga része.

Ha jól vagyok értesítve, egy pár száz szék is részes ezen birtok-complexben. Ugy a jelennek, mint a jövőnek mathematicai és logiciai számbavétele folytán — ha most ezen székely loyaltitását csak hypothesis gyanánt fogadjuk is el — némi áldozatkészségük garantitáját föltalálhatjuk kényes geographiai helyzetükben.

S miután így a nagyobb rész meg volna szerevezve, könnyű lesz módokat találni, hogyan lehetne a községek havasához és kisebb birtokosok részletéhez is hozzá jutni.

Oly jól esik nekünk gondolatban elszármnyalni a jövőbe, a midőn határhavasainkon az Ünökötől (Radnánál) a Retyezátig virágzó és erős székely telepek fognak elhelyezkedni!

Az elevenen szerkesztett „Esti Lap”-ok felelve Jóakynak a „Hon”-ban az utóbbi miniszteri rendeletek ellen intézett támadására így ír:

Nem helyes alaphőz indul ki, a midőn állítja, hogy a szept. 14-ki rendelet mindenkit az 1723. 9. t.-cikkkel fenyeget, a ki Kossuth Lajoshoz bármely iratot indítványoz, vagy az ily indítványt elfogadja. Hiszen voltak hatóságok, melyek Kossuth-hoz intézett irataikban csak az érdemek iránti elismerést fejezték ki, s felszólíták az önkéntes száműzöttet a hazajövetelre. Azon hatóság, mely Kossuthot csak haza hívja, nem tesz egyebet, mint sikert igyekszik szerezni a jun. 9-iki kir. leiratlak, mely mindenkinek megengedi a szabad hazajövetelt, s ezt nem kötötte más föltételhez, mint a mire a haza minden polgára kötelezve van, t. i. hűségre a koronázott király, és engedelmességre az ország törvényei irányában. A hatóság tehát, mely Kossuthot hazahívja, ismervén a hazajövetés természetes föltételeit, Kossuthot arra kérte, hogy fogadja el e föltételeket, igérjen hűséget a koronázott király s az ország törvényei irányában.

A szept. 14-ki rendelet, mint czime mutatja, nem küldetett körlevél alakjában minden megyéhez, hanem csak Pest- és Hevesmegyéhez, melyben Abony városa fekszik.

Ezen két város azonban tovább ment, mint a loyaltitás érzelmei megengedik. Abony városa plane a nép millióinak nevében nyilvánítja, hogy csak Kossuthban helyezi bizalmát. Következésképp Abony ignorálja azt, hogy a nemzet 1867-ben új pactumot kötött az uralkodóházzal, hogy alkotmányos kormány és az országot törvényesen képviselő országgyűlése van.

A miniszterium azonban a szept. 14-iki rendeletben az említett városok nyilatkozatait csak tévedésből származottnak jelenti ki. Ez köznyelvén annyit tesz, hogy frasisgyártó fönotatny uraimék, a nagy oppositionalis buzgóságban gyakran nem tudják mit beszélnek. Felolvassák az adresz tartalmát, s a képviselőtest egy hallásra nem is képes föltrávetni minden kifejezést, s így megtörténik, hogy a határozat, vagy üdvözlő-irat szövege túl megy a netán loyális szándékból keletkezett indítvány értelmén.

Nem lehetlen, hogy ilyes valami történt Szabolcsban is. Szerencsére ott volt a főispán, a ki tudta, hogy verba volant, scripta manent. Hogy mit beszélt az indítványozó, hogy mily érzelemben fogadták el az indítványt azok, kik pártolák? az egyszeri hallásra elröptült; de a létrejött adresz szavai megmaradtak, s a miniszterium egyedül csak az okmány szövegére alapíthatta volna ítéletét. Szabolcs csakhamar jóvá tette tévedését, s a főispán újra elfoglalta székét, s nem hallottuk, hogy a Heveshez és Pesthez intézett ugyanazonos rendelet Kallóba is elküldetett volna.

*) A mint említettük, van 3 millió kincstári urbíri kárpótlás Erdélyben, mint tőkét, az ország el nem költött. E czélra ez alapot mutatnak ki, de e mellett igénybe lehet venni a cikkíró által indítványozott cserét is egyes részekre nézve.

Azon körülmény, hogy a szept. 14-ki rendelet, a multa névze elnézet hirdet, s csak jövőre fenyegetőzik az 1723. 9. t. cikk szigorával, eléggé sejtünk engedi, hogy a belügyminiszter egyik célja volt figyelmeztetni némely „jeles tollú főjegyzőt”, hogy jobban rágná meg a szót, mielőbb papírra önti.

Ha a miniszterium a hibát nem főleg a megfontolatlan stílistikának tulajdonítaná: bizony joga sem lett volna a multa névze amnestiát hirdetni, hanem kötelessége lett volna azonnal a 1723. 9. t. cikk szigorához folyamodni. De, mert nem tette, eléggé értésül adta, hogy nem tesz fel illoyalis szándékot sem Eger, sem Abony képviselőtestületéről; nem hiszi, hogy e két város a királyt, a kormányt és az országgyűlést mellőzve, egyedül csak Kossuth személyében bízzék; hanem, hogy elfogadott egy iratot, melynek szövegét kellőleg át nem vizsgálta, de most már figyelmeztetvén, bizonyára átlátandja tévedését s jövőre óvatosabb lesz, ha oly főjegyzőt enged a maga nevében beszélni, a ki először elhamarkodásból úgy ír, hogy megbízott bele viszi az 1723. 9. csapdájába; másodszor pedig úgy szokott fogalmazni, mintha városa decretumait a „népek millióinak” nevében kellene extrahálnia.

Oláhfalu felirata a miniszteriumhoz.

Nagyméltósági Királyi Miniszterium! Oly sok meghiusult kísérlet után, mely felséges Urunk trónjának és hatalmának biztosítására az igazság romjain tetetett, végre diadalt nyert azon elv, hogy csak az ősi alkotmányosságnak, a törvények szentségének és kölcsönös szerződésnek igazsága azon egyetlen alap, melyen valamint hazánk java, úgy a királyi trón is biztosan nyugodhat. Ezen elvnek zászlóvivőit látjuk mi a nmlgu kir. Miniszterium tagjaiban felséges Urunk Királyunk által a korona tanácsosai végett meghivatva. Szervezetünk megtörténe után tehát bizalommal tudvöljük magyar hazánk o távoli részéből, és bizalmunkon alapuló szilárd reményünket helyeztük hazánk parlamentáris kormányában, hogy büles vezérlete alatt meg azon utóbjokra nézve is, miket a lefolyt szerencsétlen hosszú időnek romboló rendszere hátra hagyott, a jog és igazság kívánalmai fognak érvényre emelkedni.

E bizalom ösztönzött ösztönt feltárni azon aggodalmakat, melyeket a nmlgu kir. Miniszterium által az erdélyi köztörvényhatóságok alkotmányos hatáskörének visszaállítása iránt kibocsátott szabályzat alapján a városi hatóságok szervezése végett kiadott rendelet némely pontjai okoztak. Ősi székely institúcióink bármint hivatalra a kijelölés nélküli szabad választást tartották fenn a legrégibb idők fogva. Ámbar ennek ellenére a szervezési rendeletben az határozatott, hogy mind a közigazgatási, mind a törvénykezési tisztviselők kijelölés mellett választassanak; de teljes bizalommal vagyunk, hogy a nmlgu kir. Miniszterium az erdélyi részeknek az unio következtébeni megszervezését a törvényhozás minél előbb keresztül fogja vinni, és a törvényhozás útján azon intézkedések helyett is másokat létrehozni, melyeket a megyék és városok képviselő testületei és tisztviselői körül az 1848-diki törvények ideiglenesen határoztak volt. Ezáltal mielőbb el fogja enyészteni azon intézkedéseket, melyek az erdélyi részekre nézve jelenleg ősi törvényeinktől eltérőleg tétettek és az unio kívánalmait minden tekintetben teljesíteni fognak.

Habár méltó aggodalmat keltett bennünk a szervezési rendelet azon pontja, mely a közigazgatásra nézve az osztrák rendeleteket ideiglenesen fentartandóknak határozta; de miután a nmlgu kir. miniszterium vezérelve az alkotmányosság, hiszszük, hogy ennek hűségével fog örködni felettünk, hogy senki, még az osztrák rendeletek következtében se szenvedjen törvényeink ellen sérelmet; egyszerűen a lehető félreértések végett mielőbb nyíltan is el fogja rendelni, hogy közigazgatási tisztviselőink csak is a törvényt és törvényes parlamentaris kormányunk rendeleteit tartásák teendőik egyetlen zsínormértékül.

A törvénykezésre és anyagi magán és büntető jogra nézve szintegy aggodalommal látjuk az osztrák szabályokat ideiglenesen a törvényhozás és a nmlgu kir. Miniszterium további rendelkezéseig fentartottaknak.

Ezen osztrák magánjog maig sem irhatta ki kebleinkből ősi törvényeink iránti kegyeletünket és ezek szerinti jogfogalmainkat; m. városunk lakói ezek uraima alatt is folytonosan törekedtek elbékélések, végrendeletek, szerződések és más elosztatható intézkedések által megmenteni az igazság és jogosságának örökös eszméi szerint azt, mit az osztrák jog ezek ellenére másokra sajátul átmenendőknek határozott.

Ha ily magán intézkedésekkel kibontakozás nem sikerült és perelni voltak kénytelenek: az osztrák törvénykezés, mely csak az ügyvédekét gazdagította, vagyonából forgatta ki a perlekedők mindenikét.

Mezővárosunk pénztára az osztrák törvények uralma alatt elhordozhatlan tetemes összegeket volt kénytelen áldozni az ezek szerinti igazságszolgáltatás kezelésére, minő költségeket elődeink nem emertek. És jelenleg is, midőn a nmlgu királyi

Miniszterium e tárgybani rendeletének is engedelmességni és azt követni kötelességének ismeri, kénytelen egy törvénybíró évenkénti külön 400 forint költséggel díjazni a végett, hogy az igazságszolgáltatás az osztrák törvények szerint folyhasson.

De bizunk abban, hogy miután a nagymglu igazságügyminiszter úr ernyedetlen munkássága következtében az új törvénykezésről és büntető törvényről a javaslat készen áll: a nmlgu királyi Miniszteriumnak mielőbb sikerülni fog ezeket a törvényhozás minden tényezői által törvények erejére emeltetni, s ezáltal az alkotmányos életet semmivé tevő osztrák büntető-törvényt, és az igazság szolgáltatást hátráltató orsztr. perrendtartást hálunk is merőben megszüntetni. Addig is pedig tisztelettel kérjük, méltóztatassék megtekinteni majorsági pénztárunk állását, úgy azt is, hogy még mindeddigelé mezővárosunk a közpénztárból csak is az 1848 előtti csekély, évenként 136 frt 50 krt o. é. tevő salarale adjutumon kapja, és a közigazgatás s igazságszolgáltatás költségeit majorság jüvedelméből hordozza, egész direct és indirect-adója az állampénztárba foly be; következésképp méltóztatassék segély képpen kegyesen elrendelni, hogy a fennebbi kis salarale adjutumon kívül még azon négyszáz forint is, melylyel törvénybírákat külön díjazunk az állampénztárból szolgáltatassék ki.

De miután az anyagi magánjog oly sok munkálatot és minden oldalról megfontolást kíván, mi képp más országok példájához képest magyar hazánkban se remélhetők, hogy egy új anyagi magánjogi codex, most hamar a törvényhozás minden tényezői által létrejövön: lehetetlen elhalgatni azon különös aggodalmunkat, nehogy az új törvénykezés életbelépése után is az osztrák anyagi magánjog, az úgynevezett osztrák polgári törvény alatt hagyassunk. A megosonkítva volt magyarországi törvényhatóságok ettől már 1861-ben megmenekedtek, ott a hazai anyagi magánjog, mely oly nagyon egyezik az erdélyi anyagi magánjoggal, helyre van állítva azon változtatásokkal, miket az ősiség és urbéri viszonyok eltörlése és a jogegyenlőség szükségképp igényeltek.

Mi azt hiszszük, hogy maga az erdélyi unio-törvény, mely keletkezésekor osztrák törvényeket nem ismert, tehát az erdélyi részekben osztrák törvényekhez képesti különböző viszony fentartását rendelkezéseiben nem is érthette, ily különbséget az erdélyi törvényhatóságokra nézve meg nem engedhet.

Méltóztatassék a nmlgu kir. Miniszterium megfontolni, hogy az osztrák törvényeknek az örökösödések, özvegyi jogok, végrendeletek, zálogok, elárverezések, saját átruházások s több más magánjogi viszonyok körül ősi jogfogalmainkkal és pénzügyi s közigazgatási viszonyainkkal ellenkező káros rendelkezéseit némileg enyhíteni látszott az, hogy az osztrák perrendtartás szerint a perek későre folylak; kibéklíttek tehát igen sok esetben a felek az ősi jogfogalmak szerint. Mi azt reméljük, hogy az új alkotmányos törvénykezés gyors és pontos lesz. Ha ennek behozatala után is fentartatának az osztrák anyagi törvények: minő károk következének, mikor gyorsan mindazon hagyatékot és vagyonot, melyet az osztrák törvények elárverezendőknek nem pedig felosztandóknak határoznak, elárverezni; az özvegy illetőségét gyorsan sajátul adni; az osztrák örökösödés szerinti illetőségeket jogfogalmaink ellen némely esetekben a vérszerinti örökösöktől elvenni, s az osztrák jog szerint másoknak nem vérszerintieknek adni; a pénzsorult ember által e pénzszerény földön nem telekönnyvezett birtok felett kötött zálogot megsemmisíteni; a váltó szerinti adóst egyszerre fogságba is tenni, birtokát is elárverezni, és más hasonló osztrák intézkedéseket mind gyors eljárással létesíteni kellene.

Az osztrák anyagi magánjognak egy új gyors törvénykezés melletti meghagyása kevés idő alatt a földbirtokos osztály végpusztulását okozná.

Bizalomteljes tisztelettel kérjük tehát a nmlgu kir. miniszteriumot, méltóztatassék ugyanakkor, midőn az új törvénykezés létre jövend, az erdélyi részekben is a magyarországi anyagi magánjogot, úgy, a mint most áll, lehető tekintettel a székely örökösödési törvényekre, életbeléptetni.

Addig is pedig azon károk elhárítása végett, melyeket többé a visszaható erővel semmiképp nem bírható legjobb új törvények se szüntetethetnének meg, az osztrák anyagi és alaki törvények legkárosabb pontjait rendelkezéssileg minél sietőbben megszüntetni és változtatni. Mély tisztelettel maradván a nagyméltósági királyi Miniszteriumnak alázatos szolgáló

Oláhfalu mezőváros esküdt közönsége.

György István, Dobay Dénes, királybíró, főjegyző.

Hivatalos közlemények

(A „Budapesti Közlöny” után.)

A magyar királyi közlekedési miniszterium a megyei és városi hatóságokhoz a következő utasításokat intézte:

I. A királyi országútiak fentartása körüli eljárás szabályozása.

1. §. Az utak folytonosan ki vannak téve különféle rongálásoknak, melyek részint használatuk

részint az idő változásai, sőt a növényzet káros behatása által idéztetnek elő.

2. §. Ezen kártékony befolyás által okozott folytonos rongálása az utaknak azok szüntelen ápolását igényli.

Ezen ápolás:

- 1) a kőpálya jó karban tartása;
- 2) az útpadkák, nyári utak, oldal-árkok és rézsűk; továbbá
- 3) a műtárgyak, n. m. hidak, átereszek, támfalak, kerékvetők, karfák stb. fentartására, s végül
- 4) az utak melletti élő fák és fasorok ápolására vonatkozik.

I. A kőpálya jó karban tartása.

3. §. A kőpálya jó karban tartása mulhatlanul megkívánja, hogy földzetének koptatása mennél keményebb kőanyaggal. kipótolassék, s így az útnak eredeti domborúsága fentartassék. Ennélfogva az útiszemélyzetnek első feladata, hogy az illető út vidékét kutassa fel, és az útpótlásra legalkalmasabb s legkeményebb fedanyag beszerzését biztosítsa.

4. §. Az útpótlásra lehet jó minőségű gődör- vagy folyamkavicsot is ugyan, de mindenesetre legelőszertűbb, tördelt kemény kőkavicsot használni. A gődör- vagy folyamkavicsot tehát csak ottan kell alkalmazni, hol kemény követ találni nem lehet, vagy hol a gődör- vagy folyamkavics-telepek közel fekvése, nagy mennyisége s olcsó kiaknázhatása által, kőkavics beszerzéséhez képest, tetemes gazdálkodást lehetne elérni.

5. §. A kőkavicsot mindenkor a legkeményebb vagy pedig oly követet kell használni, mely elegendő kötkezőképpel bír és mennél kevesebb sarat vagy port képez az uton; minőségére nézve legjobb a bazált, aztán a különféle fajtájú kemény mészkőnek; homokkővet soha, vagy csak végső szükség esetében kell használni, minthogy ezek magukban jól össze nem kötődnek, könnyen futó homokká morzsolhatók, s a belőlük származott por az út mellett fekvő termőföldeknek ártalmas, a midőn a feuntebb említett, s különösen a mészkővek pora még inkább javításukra szolgál.

Ugyanez áll a gődör- vagy folyamkavicsra nevez is.

6. §. Az útpótlásra évenkénti szükségletű fedanyag mennyiségének meghatározása a használandó anyag minőségétől, az illető útszakasz helyzetétől, s a rajta gyakorlatban levő közlekedés élénkségétől függ, ide nem számítván az elemi rendkívüli befolyások által okozott károkat, melyek ugyanazért, minthogy csak rendkívüli állanak elő, rendkívüli helyreállítást igényelnek.

A jobb minőségű gődör-, folyam- vagy kőkavicsból kevesebb mennyiség kell, a kevesebb járt út kevesebb fedanyagot igényel, ugyszintén az emelkedettebb és sík fekvésű, és ennél fogva esettel nem bíró útra is kevesebb fedanyag kívántatik.

Az eddigi tapasztalat szerint általában véve a legkedvezőbb körülmények között levő, s kevés élénkségű közlekedés által használt úton $\frac{1}{2}$ mértföldre, vagyis 500 folyó öltre, a használandó kő minőségéhez képest évenként 30—50, egyenként 54 köblábat tartalmazó halom, rendes és rendkívüli elemi befolyások által meg nem zavart években elegendő.

Nagyobb élénkségű s kedvezőtlenebb helyzetű s körülményekkel bíró úthoz azonban, az út rongálására befolyással levő tényezők arányához képest, természetesen nagyobb mennyiségű fedanyag szükségeltetik.

Legtöbb fedanyag kívántatik a helységek keresztlátóló útszakaszokon, különösen azokon, melyek népesebb s nagyobb iparral vagy kereskedelemmel bíró helységeknek vonulnak át, úgy, hogy az ilyen átkelési útszakaszok némelyikére nézve kívánatos volna, ha hogy azok köburalattal lennének ellátva, mely mellett az évenkénti fentartási kiadás kevesebbednék, s az útát tisztában lehetne tartani.

7. §. Azt ugyan pontosan megállapítani előlegesen nem lehet, hogy az útra az év folytán mennyi fedanyag leend szükséges, mert hiszen azt tulajdonképpen csak a valódi állapot szükségéhez képest lehetne meghatározni; mindazonáltal, részint azért, hogy a kavics-termelés és szállítás könnyebben és kevesebb kiadás mellett történhesék, részint, hogy az út kellő fedanyaggal idejekorán ellátassék, részint pedig azért, mert a fedanyag engedményezésének s biztosításának előleges tárgyalásához is több-kevesebb idő kívántatik: mulhatlanul szükséges, hogy az eddigi tapasztalat alapján valamely erre szükségletű fedanyag mennyiség már az azt megelőző évben meghatározassék, engedményezessék, és termelése s kiszállítása biztosíttassék. — Csak egyedül ezen esetben lehet várni és követelni, hogy a fedanyag-termelés és kiszállítás a lehető legutányosabb ár mellett történhessék, az út pedig fedanyaggal idejekorán elláthatassék.

8. §. Az útpótlással megbízott közegeknek tehát már a megelőző évben idejekorán gondoskodni kell a jövő évre szükségletű fedanyag-mennyiségről, nevezetesen alkalmas kavics-telepeket vagy kőbányákat kell keresni, és azokat az út-építő alap részére, ha másképp kedvezőbb feltételek mellett nem lehetne, törvényes kisajátítás útján megszerezni; továbbá kötelesek a szükségletű fedanyag-mennyiségről kimutatást s szabályszerű költségvetést készíteni. Az egységi árak megállapí

tására szükséges ár-elemzésben a gődör- vagy folyamkavicsnál a termelés, rostálás, kiszállítás, ugyszintén a kőkavicsnál a termelés, aprózás, kiszállítás és mindegyiknek az út illető részén 54 köblábas rakásokban leendő felhalmozása külön pontokban legyen kiszámítva, hogy a különönmű munkák árai egymástól elkülönítve is kimutathatók, s szükség esetében külön-külön is tárgyalhatók legyenek. Az ilyen különönmű munkák árainak összege fogja aztán a gődör- vagy folyam- vagy kőkavics 54 köblábas rakásának egységi árát kifejezni.

9. §. A különféle munkák kiszámítása mindenkor az illető közigazgatási hatóság által hitelesített árjegyzék alapján történjék.

10. §. Minthogy pedig a fedanyag beszerzése az eddigi rendszer szerint: vagy vállalkozás útján vagy közmunka által történik, ugyanazért az illető útpótlási közegeknek, a fedanyagnak az út részére leendő beosztásánál, s illetőleg az erről egészen készitendő elosztási kimutatásnál szigorúan kell figyelni arra, hogy a közmunkaerő vállalkozóval egy és ugyanazon termelési helyre ne jöjjön; továbbá, hogy egy és ugyanazon útrészre közmunka és vállalkozó vegyesen fedanyagot ne szállítson, minthogy különben az eddigi tapasztalat tanúsága szerint, számtalan akadályok, zavarok s visszaélések állanak elő.

Legelőszertűbb, ha hogy egy $\frac{1}{2}$ mértföldön csak egy fajta szállítást, nevezetesen vagy egyedül közmunka, vagy egyedül vállalkozási szállítás teljesítettik.

Továbbá, miután az eddig divatozott azon eljárásból, mely szerint a fentebb különönmű munkákból, mint milyenek a termelés, rostálás, aprózás, kiszállítás és felhalmozás, némelyeket a közerő, másokat ismét a vállalkozó teljesített, sokféle kellemetlenség, a vállalkozó jogos illetményének kiszolgáltatását akadályozó, s az útpótlásra is káros befolyással bíró hátrányok keletkeztek, ugyanazért a szükségletű fedanyag beszerzésének a közmunkaerő és a vállalkozás közti előleges elosztásánál s kiszámításánál arra is szigorúan ügyelni kell, hogy jövendőre a fentebb említett összevegyítés a munka teljesítésénél ne történjék, hanem mind a közerő, mind pedig a vállalkozás a reá eső anyagi kiállítási munkákat maga teljesítse.

(Folytatjuk.)

Figyelmeztetés a honi bortermelő közönséghez.

A m. földmívelési miniszterium figyelmeztetése következtében, és mert magunk is meg vagyunk győződve annak, a mi ajánlatik, czélszerű volta felől, hivatva érezzük magunkat gazd. egylettünk nevében a bortermelő gazdaközönséget jóakaró kéréstünk megfontolására felhívni.

A földmívelési magas miniszterium felszólított borászataink érdekében oda hatni, hogy a szűret mennyiben lehetséges, minél későbbre halasztassék.

Elvitathatlanul világos, hogy a későn ejtett szűret jobb és értékeesebb bort ad a korainál.

Különösen fog ténetszeni, hogy épp akkor látjuk szükségesnek ezt a figyelmeztetést a t. cz. gazdaközönségnek lelkére kötni, mikor a lapok telvék borainkról kedvező tudósításokkal, hogy p. o. minő nagy kitüntetésbe részesedtek azok a világtárlaton, hogy az erdélyi bor kereskedelmi fontossága el lett ismerve, hogy jó czégű kereskedőházak csak az erdélyi vasut megnyílását várják, s borunk tán majd kézbe sem kerül.

Meg vagyunk győződve, miszerint a figyelmeztetés alkalmasabb időben nem történhetett, s dacára a szállongó híreknek, erre a figyelmeztetésre nagy szükség van.

Mert bár kitüntetésbe részesültek boraink, s a világkereskedelemben alkalmas voltuk elismerve lön, ha az igazat meg kell vallani, borászataink a tudomány s tapasztalat világánál oda fejlődve nincs, hogy boraink a kereskedelem követeléseinek megfelelőjenek.

A kivított eredményt csakis kevésre szorítható intelligens bortermelőink okszerű eljárásának, s a Kolozsvárt dícséretesen működő pincze-egyletnek köszönhetjük.

Ha akarjuk, hogy boraink kerestessenek, és a világkereskedelemben helyüket elfoglalva a jólét s vagyonosodás forrásai legyenek, a szűreten kezdve, az utolsó műtételig az okszerű kezelés minden fogásain keresztül kell vitetniük; a legjobb természetű bor, a mint a természetből átvesszük, csakis nyers anyagnak tekinthető; tiszta, finom, a kereskedő és élvező előtt egyaránt becses és értékes itallá a helyes kezelés által idomul.

Az a felfogás, hogy borunk, a mint Isten adta s magunk bánunk el vele, más országok boraival szemben is kiállja a próbát, sajnos önámítás lenne, melynek magunk adtuk meg eddig is az árát, s adnók meg, a mint az idők terhesednek felettünk, még drágábban jövendőre.

Míg másfelől szakértelemmel párosult gondos eljárás megalapítja borászati hiteltünk, elviszi boraink jó hírét odaig, hol a pénz terem, kereskedőt, élvezőt s pénzt hoz országunkba.

A későre halasztott szűret egyike azon okszerű intézkedéseknek, melyek boraink jóságát, finomságát, tehát keresettségét eszközölheti ki. Tény,

hogy jó évekről való korán szült borok a késői szüretelés mellett nyert borokkal versenyezni nem képesek.

Pénzszegény hazánkban a kereskedelem figyelemre méltó szarvasmarhák, mint csaknem egyetlen kivételt ezikk mellett forgott; most a magyar lisztet és bort, s ennek sorába az erdélyit is, mint a forgalom kintinleg becses és értékes anyagát készült feljellelni. Ne szalaszszuk el a kedvező alkalmat! Most rögtön az első szürettel adjuk bizonyosságát, mikép e figyelmet becsülni tudjuk és akarjuk is. Hitelt s bizalmat fog kelteni iránunkban majd csak az is, ha a borkezelés első fogásánál az okszerűtlen eljárást, okszerűtlen cseréltük fel.

A fajborok előállítására való törekvés szinte jó sikert ígér. Termelt szőlő-fajaink kevés, alig 2—3, ad igazi nemes bort, válfajaink nagy részének vagy közepes, vagy azon alól álló minőségű bora van.

Szüretelésnél sokat tesz a bor jószágára a tiszta napfényes idő. Nedves, ködös, esős idő elhalasztást igényelnek.

Nem is említjük az aprólékosságig szükséges tisztaságot, valamint a működő személyzetnek korlátozását oly élvezetekben, melyek gondatlanság miatt a szőlőnedvre rontólag, a szemléltetőre undorítólag hatnak.

Évégre eléggé nem ajánlhatjuk a gazdaközönségnek a csomaszoló és sajtoló gépekkel való megismerkedést. Ha socialis uton több birtokos, vagy több bormerelő község egyesülne megszerzésükre, még e rossz időkben sem mulná felül egyesek anyagi erejét. A szüretelési eljárás egyszerűbb, jövedelmezőbb lenne. A borra nézve mindenek fellett szükséges tisztaság az eddig követett uton alig eszközölhető.

Azon bizalommal zárjuk be sorainkat, hogy a t. cz. gazdaközönség nagymennyű boriparunk érdekében tett ezen jóakaratu felszólításunkat becses megfontolására fogja méltatni.

Az erd. gazd. egyet. igazgató választmányának 1867 sept. 14. tartott üléséből.

B. Huszár Sándor,
alelnök.

Nagy Ferencz,
titkár.

KÜLFÖLD.

DUNAFEJEDELEMSÉGEK. A kormánynak sikerült a moldvai képviselők és szenátorok Romanban tervezett gyűlését, mely előbb aug. 22-re, később sept. 22-re volt kitűzve, teljesen meggátolni, a bizottmány, mely az illető meghívást kibocsátotta több lapban, kijelenté, hogy miután a kormány intézkedései a köznyugalom megzavarására vezetnének, ha a gyűlés ezen rendszabályok dacára mégis létrejönne, a terv a közrendre való hazafias tekintetből, de ünnepélyes tiltakozás mellett, abban hagyatik.

Hadrian ezredes belügyminiszter utóbbi időben igen szigorúan bánt azon tisztekkel, kik politikai gyűlekezésekben részt vesznek, vagy azon gyanuban állanak, hogy politikai egyeteket tagjai. Jassyban e miatt négy tisztet letétetett; ennek következtében a fegyelem megszüllődt ugyan a tisztikarban, de a hangulat annál ingerültebb lett. A hadseregben azonfölt igen rossz vért okozott. Seletti őrnagy elítéltetése is, ki sohasem tagadta Kuza iránti ragaszkodását; remélik azonban, hogy a fejedelem megkegyelmez neki.

TÖRÖKORSZÁG. Az Epirusban és Thessaliában kitört nyugtalanságok félreismerhetlenül orosz eredetűek, valamint a bolgárországi mozgalmak is. Oroszországnak az a terve, hogy a Portát kisebb-nagyobb fölkelések által farszassa, hogy e szerint később annál akadálytalanabb uton juthasson Konstantinápolyba. Hogy valóban orosz izgatás működik, arra nézve bizonyítékul szolgálhat egy párisi távirat Simon tengerenagy jelentése felől, ki tudósításában azt mondja, hogy az orosz hajók a kandi menekülteket azért hozták a Pyraeusba, miszerint visszafeté utaztukban önkényeseket és löszereket szállítsanak a szigetre. A „Wand.” e levelet a következő megjegyzéssel kíséri: „E tudósítást oly tiszteletreméltó és jólértesült forrásból kaptuk, hogy nem kételkedhetünk annak tért nyitni, dacára, hogy részben ellenmondásban áll tegnapi párisi és konstantinápolyi leveleinkkel, melyek a Törökország és Oroszország közti szövetség szövegátalát az első hatalomnak tulajdonítják.” — A szövetség különben a porta által visszautasított.

A Porta jelentékeny mérvben folytatja hadkészülődéseit. Nem csak Kis-Ázsiában soroztatja be az ujjonozokat és hivatja zászlók alá a tartalékban levőket, hanem az európai Törökország lakossága is parancsot kapott, hogy valamennyi fegyver fogható férfit a császár rendelkezése alá bocsásson. — Nisch- és Pireton át hetek óta folyvást vonulnak keresztül basibozuk csapatok. A legénység egészséges, ha mindjárt levert is, de fegyverzetük nem a legjobb. Mindenki saját fegyvereit használja. A Porta több gyárban rendelt fegyvereket, de ezek — miután kevés a pénz — csak kis csiny szállítmányokban érkeznek meg. A Bulgáriában állomásozó császári csapatok e napokban jelentékeny erősítéseket kaptak.

POROSZORSZÁG. A porosz körirat, mely most szótartalom szerint ismertetik, távol sem oly „kiválólag békés jellegű”, mint a félbivatalos berlini lapok állítják. Békésnek e köriratot csak anynyiban mondhatni, mert Bismark abban újabb erőszakos annexiókat nem helyez kilátásba, hanem a Majnavonalat csak szerződészerű egyezmény után akarja átlépni. A bevezetésben Bismark nagy megelégedéssel tudomásul veszi Ausztria és Franciaország abbéli nyilatkozatait, hogy a salzburgi özszejövetel célját nem a beavatkozás képezi Németország belügyeibe, mint tévesen jelentették. A felizgatót közvélemény, mely ezen hamis adatokat előidézte, újabb bizonyosság, hogy Németország nem tűri meg a külföld beavatkozását. Áttérve az észak-német szövetség és Dél-Németország közti viszonyokra, a szövetségi kancellár kijelenti, hogy Poroszország megnyugtatón igyekszik a nemzeti érdeket és előékenyen fogja előmozdítani a szorosabb egyesítésre célzó törekvéseket.

De erkölcsi nyomást gyakorolni a dél-német kormányra távolról sem szándéka, ezt az illető kabinetek is elismerik, ha ellenben ez utóbbiak szorosabbra öhajítanak fűzni a nemzeti egység kötelékeit, úgy Berlinben előékeny készségre fognak találni. A köriratban hangsúlyoztatik, hogy az északi szövetség és déllátlamok kölcsönös viszonyainak további rendezése tisztán német belügy, melyet távol kell tartani a külföld beavatkozásától. Párisban e körirat nem a legjobb benyomást fogja előidézeni, de mivel Rouher (az alcászár) Nantesben legközelebb úgy nyilatkozik, hogy a császárság egész politikája a béke fentartására és hosszú tartamára czéloz, a porosz köriratnak egyelőre nincs nyugtalanító jelentősége, annyi ellenben bizonyos, hogy Franciaország mindenestre feljára a rovásra.

OLASZORSZÁG. Florenz, sept. 14. Ardoréban borzasztó események merültek fel. A lakosságot már régóta vak félelem szállotta meg a kolera miatt, s mihelyt a ragály jelenkezni kezdett, mindenütt mérgezést és szándékos ragályozást gyanított. A nép dühe először is a város győzszerése ellen fordult. Azon tiszt, ki az Ardoréban állomásozó gyalog-század fölött parancsnokolt, szép szóval ügyekezett a dühögöket lecsillapítani, de hiába. A szerencsétlen jóakaró ügyekezeteinek áldozatává lön; a nép megölte őt, s szétszaggatott hulláját a disznók elé vetette. A katonák sokkal kevesebben voltak, hogysem erőlesen ellenállhattak volna; hatan közülük és két carabinieri megsebesültek. A gyógyszerész rohammal elfoglaltatott és felgyújtott; a gyógyszerész egész családjá lemészároltatott. A tisztet kívül, kinek neve Garzone volt, a nép dübének még huszan estek áldozatul. A csapatok közlekedtével a lakosság egy része elmenekült a büntény színhelyéről. Az egész vidék izgatottságban van, s több mint 2,000 nemzetőr üzi a futó lázangókat.

MEXIKÓ. Miksa császárra vonatkozó föllepések. Veracruzból egy érdekes levél érkezett, melyből a következőket közöljük:

Miksa császár múlt évi october hóban el volt határozva, Orizabából a tengerhez sietni s visszatérni Európába. Ezen elhatározásra azon leverő tudósítás indította őt, hogy neje elmebeteg, s hogy Napoleon nem akarja őt többé segiteni. Miksa ekkor táviratozott az osztrák hadihajó parancsnokának, hogy álljon indulásra készen. Azonban a francia parancsnok megtudta e távirat tartalmát s ezt azonnal megtáviratozta Bazaine marsallnak, ki Orizabában s Veracruzban a francia csapatokat táviratilag tisztent odautasította, hogy a császárt ne engedjék elutazni. Ekkép Miksa kénytelen volt maradni, s visszatért Pueblaba. — Bazaine marsall csakugyan alkudozott a juaristák vezéreivel, ellátta őket fegyverrel, s cserben hagyta Oajacában az osztrák legiöt, holott ezt kiszabadíthatta volna.

KÜLÖNFÉLÉK.

— (Hivatalos.) Folyó év szeptemb. 11-én a brassói távirai állomásnál az éjjeli szolgálat és f. év szept. 16-kán a nagy-kikindai távirai állomásnál a teljes napi és éjjeli szolgálat, a szabadkai állomásnál pedig a napi szolgálatnak korlátozása rendeltetett el.

— Az első választásnál meg nem választott 3 tanácsosra tegnapielőtt folyt le a szavazás, s most is függőben maradt egy hely, miután általános szavazattöbbséget csak Minorich K. és Gspann Károly kapott; Bíró János és Henter közt új választás lesz. Levéltárnok: Tamási József lett.

— A követválasztás Nagy-Szebenben e hó 20-án végződött be; megválasztott Rannicher 1073-ból 740 szavazattal.

— Gr. Bethlen Gergely thnok szombaton városunkba érkezett.

— A marhavási Kolozsmegyei alsó kerületében is kiütött. Sz. Akna, Sz. Erked és N. Nyulas községeiben már 21 cábba marha hullott el; minek folytán a Tekében és Batoson tartatni szokott hetivásárok ideiglenesen betiltattak.

— Sterka Solutz érsek összes hagyatéka nem fél millió, hanem körülbelül 200,000 forintot tesz. E vagyont majdnem kizárólagosan jótékony czélok, szegény tanulók ösztöndíja, papi özvegyek segélyezésére stb. hagyományozá. — Rokonnainak csak nagyon szerény rész jutott.

— Kossuth Lajos rágalomnak mondja a pesti lapok után mult számunkban közölt megdöbentő táviratot. Dieppebe, ugymond, soha sem ment, Stackelberget nem is látta, s a muszkával, Magyar- és Lengyelország hóhérajával, a szabadság ellenségével összekötésbe soha sem lép; Szilágyi Virgilt pedig semmivel sem bízta meg.

— Kossuth egy éles és keserű hangon tartott levelet küldött a „P. Napló” szerkesztőjéhez, mely e lap szombati számában jelent meg. Erős tételekkel, váddal, néhol gunynyal utasítja vissza az ellene intézett cikketeket, melyek a váciakhoz küldött levelét taglalák. A „P. Napló” szerkesztője felelmi fog, s valószínűleg a többi megtámadottak is, és így a „P. Napló”-ban egy nagyszerű vitaközlés kezdetül szolgál a nagy kibujdosottnak ezen feltűnőleg élesen írott levele.

— A magyar vasúti kölesön, mint Párisból írják, az országgyűlés beleegyezésének fentartása mellett, 212 millió franknyi végleges értékben megkötötték, mely összeg 300 frankról szóló s 220 frankban kibocsátandó kötelezvények által lenne fedezve. Az aláírás okt. 15-kén nyilik meg a bécsi leszámító banknál.

— M. Örn ezelőtt öt héttel egy ember valami marhapásztorokat akarván megzabololni, eltűnt, s e hó 21-ig senki híré nem hallotta; midőn egy árokban találták meg galyakkal s kevés földdel betakarva. Ruházatáról ismertetett fel, mert csak csontváza maradt. A gyanu az, hogy a pásztörök ölték meg.

— Több lapnak távirják Bécsből, hogy a parlamentarizmus lajthántúli miniszterium kinevezése végleg elnapoltatott addig, míg a birodalmi tanács a kiegyezkedési művet el nem fogadta.

— Bécsből f. hó 20-áról írják: Az alkotmány-bizottság az alválasztmány által a birodalmi törvényszékek felállítására tárgyában előterjesztett állam alaptörvény-javaslatot, több módosítási indítvány felolvasása után az alválasztmány által előterjesztett fogalmazásban, két jelentéktelen változtatással elfogadta.

— „Független lapok” című alatt Pesten egy politikai lap indul meg okt. 1-én; szerkeszti Zoványi Mihály.

— Dolkán Máramarosmegyében f. hó 3-kán reggeli 2 órakor nagyobb mérvű földrengés volt, mely 12 én reggeli 4 órakor ismétlődött. A lökések délkeletről északnyugotnak tapasztaltak, és nem csekélyek voltak. A nép éjjeli álmából rémülve felébredt, a helységbirónál első ízben egy a házban függő részcsemő megszólalt, egy beteg fekvő nő az ágyban ide-oda hányatott, több helyütt az ajtók magoktól kinyitak, az ablakok rezgettek mint egy rendkívül szélvész alkalmával, úgy szinte a szobákban az edény és poharak. Mindkét alkalommal szélescsend és még az éjszaka is rekedt meleg volt, tiszta éj, és a csillagok ritka s feltűnő fényben ragyogtak.

— Jövő hó 15-én Bécsben „selyemtenyészési congressus” fog összejúlni. E gyűlés feladata lesz megállapodást idézni elő azon kérdések sorozata felett, melyek a selyemtenyészés körébe vágnak valamint tanácskozni azon eszközökről, melyeket az államnak a selyemtenyészés emelésére el kell rendelnie. A congressus részére előterjesztvénnyl a kereskedelmi miniszterium által az imént közöltetett irat fog szálglálni, mely az osztrák állam selyemtenyészti egyleteiben az orsz. gazd. egyesületek s politikai hatóságokhoz intézett kérdézőközlés eredményét képezi.

— A habesi fejedelem foglyai közt, mint W. Z. értesül, egy Eszler nevű magyar is van. Az angol ügyvivő megígérté, hogy Eszlerre nézve épp úgy gondja lesz, mint az angol foglyokra.

— Távirat után említtük, hogy Verboveczen véres összeközlés történt a csendörök és a parasztok között. A zágrábi újság következőket ír az összeközlésről: A verboveczei földbirtokos a szomszéd erdőben bérbe vette a makkoltatást; de azon gyanuval élven, hogy a közel levő falubeliek nem igen fogják a más tulajdonát tiszteletben tartani s sertéseiket ráhajtkák a makkra, kiküldte a bérlo korán reggel szolgáit, hogy nézék körül az erdőt. A szomszéd falu sertéseit csakugyan ott találták a cselédek, kik, midőn be akarták a sertéseket hajtani, a parasztok által megtámadtatnak. A cselédeknek sikerült azonban győzni, négy embert hatalmukba kerítettek s ezzel még husz darab sertést is hazahajtottak a verboveczei kastélyba. Dölnben a birtokos éppen ebédnél van, midőn egyszerre nagy lármá kerekedik a kastély előtt. 50 paraszt fejszéssel s csákányokkal ellátva, hatalmasan döngöti a kastély kapuját, majd azt kifeszíti sarkából s berohan az udvarba. A földbirtokos fiát, ki a lármára legelőször lépett ki a szobából az udvarra, a parasztok legőit körüllopták, földre tették s egy fejsze fokával fején és karján tetemesen megsebesítették. Ekkorra a segélyre hitt négy csendör közül megérkezett egy s felszólította a parasztokat, hogy hagyják el az udvart. A parasztok azzal válaszoltak, hogy feléje röptettek egy szekerezét, mely azonban nem talált. Ezután fejszével mentek a csendörnek, mire az elstűtötte fegyverét s egy paraszt halva rogyott a földre. E pilanában a hátra levő három csendör is ott terem s a parasztok futásnak eredtek, azon fegyvetőzés mellett, hogy felgyújtják a kastélyt.

— A „Honvéd” azon számát, melyben a

magyar katonák Magyarországon elhelyezését fejtegeti, a lembergi generalkommandó lefoglaltatta.

— Emigratióknak azon udvarias s figyelmes szokása volt, hogy igen gyakran küldött meg szerkesztőségünkhez oly külföldi lapokat s rüpiratokat, melyekben hazánk ügyeiről s egyesek viselt dolgairól volt emlékeztet. Így kaptuk a napokban a „L'Italie” című florenzei lap szept. 14-i számát, melyben a genfi democrata gyűlés van leírva. Ezen cikk végén ezt olvassuk Frigyesi Gusztáv olasz ezredes hazánkfiáról: „Frigyesi, mint Garibaldi fegyvertársa hődotátát fejezi ki a gyűlésben e férfú iránt, ki a harc zababárait a béke lábáihoz rakja le. E férfú századunk vezéresillaga lesz, kit az utókor bámulni fog. A szónok nem kívánja a népek fusióját másképp, mint egy conföderatióban, melyben minden népek érdeke védve legyen. A mellett szavaz, hogy az állandó hadseregek eltűntessenek. Én — így folytatja — lerakom érdemeimet a béke számolyára, nem méltók ezek egy béke emberéhez, fordítassanak ezek a béke fegyvereinek megvásárlására. Ezzel előszedte decoratiót s átadta az elhőknek. Jövőhagyó tetszés zaja követte e tényt s a zaj közül kihallható volt e szózat: „reméljük, hogy e példát követni fogják.”

— (Necrolog.) Veress Lászlóné született Csávási Károlina, maga és gyermekei: Károlina és Sándornak nevében mély gyászba merült szívvvel jelenti a forrón szeretett férj, illetőleg apának Veress Lászlónak, a rom. kath. főlemlé tanoda tanítójának folyó hó 19-én, az egyházi kegysezerinek ájtatos felvétele után, élete 56-dik, boldog házassága 23-dik, hivataloskodásának pedig 24-dik évében, tüdővízeny által folyó hó 20-kán reggeli 1 órakor történt kimúlát. E nagy veszteséget fájdalommal közöl és távol levő rokonok is. Az elhunynak földi része folyó hó 22-kén délutáni 5 órakor fogna a búzaútczei gróf Eszterházi-féle házból az örök nyugalom helyére kísértetni, lelkeért pedig az engesztelő sz. mise-áldozat 23-kán reggeli 10 órakor a kegyes rendiek templomában az egek Urának bemutatni. Mindkét tiszteletgöztelre az ismerősök és barátok szomoruan meghívatnak. Béke porainak! Kolozsvárt, sept. 20-kán, 1867.

— Sarolta császárné kevéssel ezelőtt azon beszélgetés alatt, mely közte s egy belga egyházi méltóság közt folyt — kit Tervuerenben fogadott — általán értelmesnek tűnt fel. Először is Mexikóról szolt s megjegyzései tanusíták, hogy férje soráról nincs értesülve, s hogy azon reményben ringatja magát, miként az országra Miksa uralma alatt még jobb jövő vár.

— Egy reactionarius jubileuma. Hogy még a reactio pártjabeliek között is akad egy-egy jó humoru ember, bizonyítja a következő választási esemény, melyet egy szem- és feltűnő beszél el, mint az cölíni kormányzásai kertlethen megtörtént dolgot. Egy helybeli választógyűlésben jelöltül lépett fel egy lovagbirtok nemes tulajdonosa, még pedig a következő nyilatkozattal: „ő ugyanis jól tudja, hogy szótöbbségre nem fog vergődni; de ha mindemellett is fellép, ez csak az okból történik, mert jubileumát meg akarja ünnepelni, 1848 óta a legkülönbözőbb választások alkalmával huszonnégyyszer lépett fel jelöltül s mind a huszonnégyyszer megbukott, minthogy még a pártjabeliek is igen reactionariusnak tartják. Ő rá nézve nem létezik semmi hízeltöbbség, mint ezen valamennyi párt részéről nyilvánuló rosztalás, mert ez által csak arról győződik meg, hogy nézetei az egyedül helyesek. Ez alkalommal tehát csak azért lépett fel, hogy még egyszer, tehát a huszontöbbségre, méltóztassanak őt megbuktatni, ekkor aztán alkalma lesz egy megtisztelő jubileumot ünnepelhetni s igéri, hogy jövőre nem fogja többé az igen tisztelt urakat zavarni. Jelöltül erre általános s igen vidám tapsok között nyomban egyhangulag, a huszontöbbségre lön — meg nem választva, a mire ő aztán nevetve s köszönve hagyá oda a gyűlekezetet.

— Az 1861-ben kolozsvártt alakult honvéd-segélyző egyet választmánya kötelességének ismervén eddigi eljárásáról számolni, továbbá a változott viszonyok szerinti átalakulását megkísérteni, tisztelettel felkéri a Kolozsvártt lakó honvédtársakat, hogy folyó szeptember 29-én d. u. 3 órakor a városi redoute terembe közgyűlésre megjelenni sziveskedjenek. Kolozsvárt, szept. 23-án, 1867. B. Huszár Sándor, a honvéd-segélyző egyet alelnöke.

— Felszólítás. A honvédek segélyezésére most is örömmel viszzük meg hazafi áldozatunkat. De nem első alkalom ez. 1861-ben, mi kolozsmegyei birtokosokul, szintén szép összeget adakoztunk e czélra az akkori tisztikar kezébe, melyről ekkorig elszámolás nem történt. Ennélfogva nyilvánosan felszólítom az akkori tisztikart, hogy az 1861-ben a honvédek segélyezésére adományozott szép összegről hozza számolatát a nyilvánosság elé. Palatka, sept. 20-kán, 1867. Dózsa Sándor.

— Felszólítás. A „Riadó” (költemények az 1848. és 49-dik évi függetlenségi harc idejéből) 1-ső kötete már elhagyta a sajtót, a 2-dik kötet is máholnap napvilágot lát. Mivel azonban a 2-dik kötet jobbára dalokat fog tartalmazni, hogy gyűjteményem mentől teljesebb legyen, tisztelettel felkérem mindazokat, kiknek az 1848. és 49-dik évi magyar függetlenségi harcra vonatkozó népdalok, vagy bármiféle költeményekből van birtok.

kukban, sziveskedjenek nekem azokat megküldeni (felő-szénútoza, 59. sz. a.) bérmentetlen leveleket elfogadok és a használatos küldeményeket díjazásban részesítem. Kolozsvárt, 1867. szeptember 19. L. Bodor László.

Értesítés.

A küküllőmegyei honvédek, a f. hó 8-án tartott honvédegyet gyűlése határozata nyomán, tisztelettel értesítetnek, hogy a legközelebbi küküllőmegyei bizottmányi gyűlés alkalmával, a honvédegyet gyűlése is megtartatik, mire a tagok ezennel meghívattak; valamint arról is, hogy említett megyei honvédek igazoló okmányait, honvédegyetletünk elnöke b. Bornemisza József százados urhoz mielőtt beiktatni (lakása B. Besenyő u. p. Erzsébet-város) maguk igazolása végett el ne mulasztják. B. Sz. Miklós sept. 14. 1867.

Sámuel József, s. k.

küküllőmegyei honvédegyetlet jegyzője.

Nemzeti színházunkban e hó 22-én tartott meg a „honvédelap gyarapítására“ rendezett hangverseny. Hogy a színház minden zuga a zsufolással megtelt, s ha még egyszer anynyi hely lett volna, azt is mind lefoglalták volna, azt már előre feltehetjük a kolozsvári közönségről, mely minden szép és nemes cél iránt lelkesedni tud; ugy azt is előre bocsátjuk, hogy kiknek sikerült több napokkal előbb tett előjegyzés után jegyeket kapni, azok teljesen s talán minden várakozást felülmúlva lehettek és voltak kielégítő, mert alig emléksztünk egy sikerültebb és a magasabb műtényeknek is megfelelőbb műkedvelői előadásra, mint a minő e volt. Mintha mindenik szereplőt a művészet ihlete mellett a nagy és magas eszme — melynek dicsőítésére fülajánlák ez este tehetségüket — lelkesítette volna.

Az előadást Kéler Bélának egyik sikerültebb szerzeménye, a „Rákóczi-nyitány“ nyitotta meg. A katonai zenekar, mely ezt jelenen játszta, ugy ez alkalommal, mint ez estéli többszörös működése alkalmával mindig lelkesült fogadtatásba részesült, mit összevágó jeles játéka mellett azzal is kiérdemelt, hogy a „honvéd“ név — melynek aegise alatt rendeztetett ez előadás — nem riasztotta vissza a szives közreműködéstől. És örömmel láttunk a közönség között többeket a tiszt urak

közül is, mit az összesimulási hajlam becses jelenéségül kell tekintetünk, jótékony hatású az uralkodó kezdeményezte azon kibékülési szellemnek, mely az eddig üldözött „honvéd“ nevet a történelem által ugy is rég elismert magas polczára emelte a törvényes dicsőségnek.

Az alakulóban levő s Gegenbauer vezetése alatt működő „dalárdánál“ fölismerhető volt ugyan a kezdet nehézsége, azonban Stoch „Táncra-szólító“-ját eléggé egybevágólag énekeltek arra, hogy a közönség megtűzraja, mikor aztán elénekeltek a programmon kívüli „Klapka-indulót“, ezen a honvédeknek annyiszor győzelemre vezetett lelkesítő dalt, mire a közönség szünni nem akaró éljenzésekbe tört ki. Mert történelmünk minden nagyobb korszaka hagyott maga után egy-egy emléke-indulót, mely, hogy ugy mondjuk, a nép lelkébe ment át. Utolsó szabadságharcunk ily eszményi, a honvéd névvel mintegy azonosult dallamát (melyet az utolsó falusi zenész és gyerek is tud) képezi a „Klapka-induló“, melynek a honvéd-hangversenyből való kimaradása nagy hiány lett volna. Pongrácz zenekara több darabot sikerülten kísért és dicsőreleg emlékeztetünk Ibener és Gegenbauer jeles közreműködésükről is.

A műkedvelők — kik e „szent“ célra való közreműködésükkel nevetek tiszteltté tevők — mind jelesen oldák meg feladatukat. Batta „Önmegadás“ című négyesét Bethlen Aurélie grófnő, id. Bodor Pál, Boér Gergely és Gegenbauer nagyon összevágólag adták elő, a nagyobb zongoraszert a grófnő művészi emelkedettséggel játszta, mint azt az elismerő kihívások tanúsíták.

Odry Lehel „Magyar népdalok“-at énekel, s kihívásra ismételt oly kiváló szépen, mint azt kedvelt művésztinktől várhatók.

Az első szakasz végelődását Alard „Concert Simphonijája“ képezte, mit Ibener zongorakísérete mellett hegedűn előadták: Mátéfi K. és Boér G. A mester és tanítványa játéka nagyon pontos és összevágó volt, kik jelesen oldák meg ezen nagyobb szerű classicus darabnak nehézségeit. Valahányszor Mátéfit alkalmunk van hallani, mindannyiszor a művelvet mellett érezzük fájdalommal is annak, hogy e nagyra hivatott tehetség egyedül kis körünkben ismeretes, hogy fiatalabb korában nem lépett ki a nyilvánosság azon terjedtebb kö-

rébe, a művészet azon tágabb láthatására, mely neki Európailag ismert nevet szerzhett volna.

A 2-dik szakaszt Bokrosné Mozel Gizella nyitotta meg Gegenbauernek egy jeles szerzeményével. Kiváló jeles zongorajátéka, mely már többször győnyörűdötté közönségünket — ez este is hatásteljes volt, a tetszés és elismerés szünni nem akaró többszörös kihívásban nyert kifejezést.

Egészen új és nagyon kedves jelenség volt Bethlen Vilma grófnő, ki Pongrácz zenekarának kísérete mellett „Magyar népdalok“-at énekel, és pedig minden várakozást felülmúlva szépen, hangja melyen első kiléptekor az elfogultság reszketegeése észrevehető volt — csak hamar egész terjedelmében bontakozott ki és a legnehezebb futamokat oly gördülékenyen, oly művészi könnyűdéliséggel énekelte, a mint azt egy teljesen kiképzett colorature énekesnőtől várhattuk volna; énekét az érzelem annyi melege s oly művészi fenkölttség lengte át, hogy a kellemes meglepetéséből ébredett közönség lelkesült tapsokban kérte az ismétlést, mit a grófnő más népdalok eléneklésével teljesített. Gyönyörű virágfűz reptül ekkor lábához, mely nem e célra volt kötve; de a mely az elismerés lelkesedésének volt önkénytelen kifejezése, kiérdemelt báber, mit a honnemtője nyújtott a „honvéd“ nevet dicsőítő honleányoknak, érdemjel, melyet az est királynéja méltán kiérdemelt.

És midőn ifj. Bethlen János gróf Arany János „Honvéd özevegye“ című költeményének szépen hangsúlyozott lelkes elszavalása által méla büt kelte lelkünkben, akkor Pappné Szabó Pepi Aubert „Kaczagó dalának“ eléneklése által kedélyes hangulatba hozta a közönséget, mely rég nélkülözött kedvencének ugy kiléptekor, mint könnyűdél, kifejezésteljes éneke után is zajos és szünni nem akaró tapsok — és éljenzésekben adott kifejezést a viszontlátás őszinte örömeinek s teljesen kiérdemelt méltánylatának.

A hossza nyúlt, de azért mindenkitől élvezettel végig hallgatott hangversenyt, a honvédeknek annyiszor győzelemre vezetett „Rákóczi-induló“ fejezte be.

Ez előadás a szent célra körülbelül 800 frtot jövedelmezett.

Királyi biztos ő nagyméltósága egy páholyért 400 forintot adott.

Hivatalos értesítések kivonata.

Kinevezések: Földmívelés, ipar- és kereskedelemügyim. kir. miniszter Weissel Antal másod-osztályu postatisztet a nagy-szebeni postahivatalhoz ellenőrré nevezte ki. A magyar kir. pénzügyminiszteriumhoz Urbán Géza, Battlay Imre, Csák György, Mariási Sándor, Deil Jenő, Bartok Imre, Müller Emil és Kondé János tiszteletbeli fogalmazó-segédékké neveztek ki.

Árverések és árlejtések. Nagy-Enyeden az orsz. női fegyintézet szűkségeit szállítására árlejtés tartatik october 16-kán. — Kolozsmegyében, Györgyalván Dindár Elek fekvősegei october 14. — Marosszéken Ny. Szt. Benedeken Pap László fekvősegei nov. 16. decz. 24.

Vásárbetiltás. A marhavás miatt Brassó és Fogaras vidékén, Maros, Udvarhely, Csik- és Háromszékben a marhavásárok betiltattak.

UJ POSTA.

— Napoleonnak a porosz királyi találkozása, mint legújabb irják, elmarad.

— Karlsruhe-ból jelentik: Itt újabb egyházi viszály tört ki. A miniszterium újabb rendelete szerint ugyanis, ezental a theologusok magukat államvizsga alá kötelesek vetni. A freiburgi érsek azonban tiltakozik ezen rendelet ellen, s megtiltja a theologusoknak, hogy magukat államvizsga alá vessék. A „Karlsruher Ztg“ jelenti, miszerint az érintett miniszteri rendelet szigorúan keresztül fog vitetni.

— Berlinből távirják: A két Mecklenburg hercegség szintén katonai egyezményre célzó alkudozásokat nyitott a berlini kabinettel, melynek létrejöttével a kisebb szövetségi államok mindnyájan szerződési viszonyban fognak állni Poroszországgal.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Sept. 23-kán: 5% Metaliques 100 frt 56.30. 5% Nemzeti kölcsön 100 frt 65.25. Kamat 58.60. 1860. Kölcsön 82.60. Bankrészevény 685.—. Hitelintézet részvény 200 frt 180.20. London 10 ft st. 100 frt 23 1/2, kr 123.85. Ezüst 121.75. Cs. királyi arany 5.90 1/10.

Sept. 19-kén: Földtehermentési kötvény Magyarországi 68.75. Erdélyi 62.—.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

Gyakorlati találmányok!

Eredeti Pompadour-pép.

A híres Pompadour asszony birt, mely a világ előtt titokban maradt, s a melyről 60 magának fialasági látszatot, t. i. úde szépséget, sima birt tudott még előhaladt korában is biztosítani. Ezen vény (Recept) később egy magas rangú nemes család birtokába jutott, a melynek gyönyörű szépsége még ma is általános csodálts tárgya. Rix doctorának sikerült ezen mostani a legnagyobb titokban tartott vényt eljáratni, hogy azt az egész világ hasznára bocsássa. Ezen felül műhatlan arcz-ezen mostani a legnagyobb titokban tartott vényt eljáratni, hogy azt az egész világ hasznára bocsássa. Ezen felül műhatlan arcz-ezen mostani a legnagyobb titokban tartott vényt eljáratni, hogy azt az egész világ hasznára bocsássa.

Legnagyobb megtakarítás

minden háztartás, iparos és gazda számára.

A legújabb szerkezetű angol-patent-köszörűgépek által (alkalmazhatók minden vágó-észközre, valamint üveg-metszésre is) a legnagyobb könnyűséggel lehet néhány másodperc alatt tönk vágó-észközöket, u. m. ollókat, késeket, kaszkákat sat. a legkezelebbre fenni. Ez bizonyosan a leghasznosabb és legnépszerűbb eszköz minden háztartásra nézve, s ára oly csekély, hogy e jeles gépet magának mindenki könnyen megszerezheti. — 1 db ára utasítással: 1 frt.

A legújabb ligróme-zsebkészítész, e nemben a leggyakorlatias, még nem pipások számára is ajánlódó; közönséges tűzszesz csinos kis alakjában, össze van kötve egy lámpával, a mely néhány óráig tartó égőt vezet magába, ugy hogy az annyiszor előforduló minden alkalommal azonnal világossá van kénál; a lenyomott ár csak gyors elterjesztésre van számíva. 1 darab 60 kr.

Persa hajfestő szer, mely által szürke haj pillanat alatt, tetszés szerint sötétre vagy feketére festhető s egy uttal természetes frisséget nyer. Nővényekből van készíve s egészen ártatlan, 1 skatulya ára utasítással: 2 frt.

Folyékony enyv. Nélkülözhetetlen minden háztartásban, mivel a legkülönbözőbb, minden háztartásban, előforduló javításokat meglehetősen olcsón tenni. Ezen enyv évekig eláll, s hűdegen használható. Egy nagy üveg ára 25 kr.

Legújabb rozsdapor, kezeséggel mellett. Minden rozda-pecsét-elváltoztatásra vaszonból, selyemből s egyéb kelemékből, valamint acél- és vastárgyakról. 1 pak 35 kr.

Legjobb borotva-pép. Ezen pép által megkíméltek a borotva köszörülése. 1 skatulya ára 25 kr.

A látnak megnevezéstől való megóvása, mindenkiné ajánlható, mivel az egészséges fenntartására szolgál. A Metzerfeldé kitűnő börsappretura alkalmazása által, a mely a bőrt lágyítja, s áthatlaná teszi, ugy hogy a lábheleken vizen leghosszabb ideig tartó használat után sem érezhető nedvesség, a czélnak a legnagyobb mértékben meglesz felolva. 1 üveg ára 60 kr.

Angol bór-máz, melyből bármiféle búrnemű pusztaság s a legegyszerűbb tükörmáz nyer. 1 kis üveg ára 25, nagy 45 kr.

Müller-féle bútor-politur, mely általános elismerésben részesül, üveg száma kapható 60 kron. Ezzel minden régi bútor-darab vagy más fatárgy a legnagyobb könnyűséggel a legkezelebbre kisírozható. Egy üveg elég egy egész bútor-kezelésre.

Általános tisztító-por, melylyel minden fém, arany, ezüst, bronz, pakfog, acél és réz sat. tisztára takarítható s kifényesíthető. 1 skatulya ára 20 kr.

Általános párisi tapasz, a melylyel minden üveget, porcelánt, követ, tájékat, fát sat. gyorsan ugy összeragasztathat, hogy olvadtalan lesz, hanem különönböző neműeket is, pl. fát fémnel, üveget porcelánnal sat. összekapcsolhat, hogy tökéletesen egy testté váljék. Ezen, minden háztartásban nélkülözhetetlen szerből egy pak 10 kr. Ugyanazon rászakos folyékony állapotban, igen szapor, üvegeknél 30 kr.

Figyelemztetés. Mintán a fennebbi czikkek hamisítottak is, arra kívánok figyelemztetni, hogy azok valódi állapotban egyedül az alóli raktárban kaphatók.

Az alább felsorolt tárgyak bámulatos olcsóságáról meggyőződést szerezni, csak egyetlen megkísértésbe kerül.

Nyomatott az ev. ref. fótanoda betűivel (Bel-farkasutca 74. sz.)

Iskola Aapítvány - Kolozsvári Központi Egyetn Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Minden czikk a legjobb minőség iránt vállalt kezeség mellett árulatik.

A legújabb, leggyakorlatias és fényűző czikkek oly nagy választéka található, a minőhez hasonló Bécsben nem létezik, gondoskodva van fiatakról és korosokról, ugy hogy egy csekélyesért minde korn és állásu hölgyek, urak és gyermekek számára, ezertéle választékban, alkalmas ajándékok találhatók.

Arkimutató, czime pontos feladás mellett, mindenki ingyen és bérmentesen kap; a vidék t. lakóira nézve tehát igen csekély, hogy maguknak abból egy példányt megszerezzenek, mivel benne nem csak az ára, hanem a raktáron levő minden czikk megnevezése is föllelhető. A czikkek szétküldése utánvétel, vagy az árak beküldése mellett történik.

Különféle legújabb gyártmányú czikkek kivonata.

A ház mottója: Olcsó ár is lehet jó!

Francia levélpapírok, akármiféle név, betű vagy korona ingyen benyomással.

100 db 8-r. finom fehér — ft. 45 kr.
100 „ „ angol bordázott v. vonalozott — „ 65 „
100 „ „ bordázott sok színben — „ 75 „
100 „ „ finom gyászpapír — „ 50 „
100 „ negyedr. finom fehér — „ 85 „
100 „ „ angol bord. v. vonalozott 1 — „
100 „ „ bord. 8-r. fejr — „ 30 „
100 „ „ 8-r. bord. kem. pap. — „ 50 „
100 „ „ szines, bordázott — „ 55 „
100 „ „ belülről emaillozott — „ 60 „
100 „ „ finom gyász-bordák — „ 80 „
100 „ „ negyedr. fejr — „ 50 „
100 „ „ bord. kem. pap. — „ 65 „

Két szép betű ára koránál, a most divó csinos szinnyomattal

100 db papíra monogram — ft. 50 kr.
100 „ „ bordák — ft. 50 kr.

100 db. látogatójegy.

Legfinomabb könyvomat — „ 1 „
Legfinomabb angol felnyomat, legújabb betűtípekkel készült látogatójegy-olcsóbbak mint bárhol.

100 db fejr, mindkét oldal sima — ft. 60 kr.

Acéltollak.

1 tucet angol, 12 legjobbféle — „ 10 „
12 „ „ (katulya) a fenebbi neműek — „ 80 „
12 „ „ alumínium-toll — „ 80 „
12 „ „ irón förtéle, 10, 20, 25 egész — „ 50 „

Pecsétnyomó legszebb írással.

1 db 2 betűvel és legfinom. tartóval — ft. 50 kr.
1 korona ára 30 kr. egész nevek a legolcsóbban számíttatnak.

Felnyomatú sajtók, nevekkel együtt legfinomabb készítmény — 3 ft. 50 kr.
Stampigliók, pléh szelencével, festék és ecsettel — 4 ft. 50 — 5 „ 50 „

A legújabb öntápláló-stampigliók 1000 nyomtat adnak a gép egyszeri megátatására, leggyakorlatiasabb hivatalos és üzleti irodák számára. 1 darab ára a legfinomabb neműszéssel — 6 ft. 50 — 7 ft. 50 kr.

Chinaeszt.

10 évi jóállás mellett folytonos használatlalt.

1 tucet evi kanál 16 ft. kávé kanál 9 ft. kés-villa 2 ft. 1 pár gyertyatartó 4, 5, 6 ft.

1 db tejszűrő 3 ft. — 3 ft. 80 krig.
1 „ levesmerítő 5 ft. 50 — 6 ft. 50 kr.

Más tárgyak gyári árban.

Finom kávé-tálca, festve betűs pléhből, 1 db. 20, 30, 40, 50, 60 kr.

Biutelen, víztömött ággyerítők, ággyerítők és gyermekek számára, meggátolják az ággyeműtázást 1 db 90 kr. 1 ft. 30, 1 ft. 50 s a leggyonnyabbak 1 ft. 75 kr.

Gazdag gyermekjáték és társas játékok raktára.

Bábok, darabja 5, 10, 15, 20, 30 kr. — 2 ft.
Különböző állat, fuvón 5, 10, 20 kr. — 1 ft.

Játékok skatulyában, 10, 20, 30, 50 kr. — 2 ft.
Állatok, természetesen készíve, 50 kr. — 1, 2 ftig.

Más játékszerek ezertéle választékban 10 krtól 4 ftig.
Társas játékok, 30, 50 krtól 2 ftig.

Legfinomabb kauscsk fűsők.

1 fodritó, 15, 20, 25, 30 kr. porfűső, 20, 25, 30 kr. 1 szártűs 25, 30, 35 kr. tűző- vagy konytűsű, 30, 40, 50 kr. zsebűsű, 10, 15, 25 kr. zsebűsű kefével 25, 30, 40 kr. 1 hajkefe 30, 40, 50 kr. 1 ftig. ruhakefe, 50, 60, 80 kr. 1 ftig.

legfinomabb fogkefe, 20, 25, 30, 35 kr.
Glycerin-szappan, illatos, darabja 15, 25 kr.

Mindenféle megbízások elfogadtatnak s gyorsan s jutányosan teljesíttetnek.

A. Friedmann, első osztr. bizomanyi üzlete Bécsben, Praterstrasse, 26 sz. Operngasse 6 sz. Dreher söresárka mellett.

(320)

(1-1)

A magas k. igazságügyi miniszteriumnak szeptember hó 7-én 1867 kibocsátott rendelete következtésében, az ügyvédégg szabad folytat-hatására nézve — az allügyéség réam nézve több akadály nem lévén, a t. cz. közönségnek tudomására kívántam jutítani, és ezen-nel ügyvédi szolgáltatásaimat minden rendű honpolgárnak tisztelettel felajánlom, Kolozsvárt Nagy LEOPOLD, ügyvéd.

(321)

(1-3)

ELADÓ ZONGORA.

Értekezhetni iránta belközéputca 458-dik szám alatt.

(319)

(1-3)

TANULÓK!

N-Szebenben egy uri családnál szállást és egész élelmezést tanálhatnak: Kispiacz 404 ház szám első emelet, a katolikus templom átellenébe, szeglet-ház.

STEIN JÁNOS könyvkereskedésében kapható:

MARKOVITS IVÁN, Magyar gyorsírás-tan.

Gabelsberger elvei szerint, a magántanulása alkalmazva 5-alk javított kiadás. Ára 1 frt 10 kr.

KASSAY A. A telekönyvi rendszer ismertetése, mintákkal; ügyvédek, bírák, közjegyzézők, előjárók és felek részére. Ára 80 kr.

KASSAY A. A szolgabírák és megyei esküdek hatásköre és leendői. 1 ft 60 kr.

KASSAY A. A szolgabírák és megyei esküdek hatásköre és leendői. 1 ft 60 kr.

KASSAY A. A szolgabírák és megyei esküdek hatásköre és leendői. 1 ft 60 kr.

KASSAY A. A szolgabírák és megyei esküdek hatásköre és leendői. 1 ft 60 kr.

KASSAY A. A szolgabírák és megyei esküdek hatásköre és leendői. 1 ft 60 kr.

KASSAY A. A szolgabírák és megyei esküdek hatásköre és leendői. 1 ft 60 kr.

KASSAY A. A szolgabírák és megyei esküdek hatásköre és leendői. 1 ft 60 kr.

KASSAY A. A szolgabírák és megyei esküdek hatásköre és leendői. 1 ft 60 kr.

KASSAY A. A szolgabírák és megyei esküdek hatásköre és leendői. 1 ft 60 kr.

KASSAY A. A szolgabírák és megyei esküdek hatásköre és leendői. 1 ft 60 kr.

KASSAY A. A szolgabírák és megyei esküdek hatásköre és leendői. 1 ft 60 kr.

KASSAY A. A szolgabírák és megyei esküdek hatásköre és leendői. 1 ft 60 kr.

KASSAY A. A szolgabírák és megyei esküdek hatásköre és leendői. 1 ft 60 kr.

KASSAY A. A szolgabírák és megyei esküdek hatásköre és leendői. 1 ft 60 kr.

KASSAY A. A szolgabírák és megyei esküdek hatásköre és leendői. 1 ft 60 kr.